

В Інституті біохімії ім. О. В. Палладіна НАН України відбувся перший українсько-російський семінар «Протеїни системи гемостазу за норми і патологій людини», організований Національною академією наук України (НАН України) та Російським фондом фундаментальних досліджень. Місцем проведення цього зібрання не випадково було обрано Інститут біохімії ім. О. В. Палладіна – саме в цій академічній установі відбулося зародження й становлення вітчизняної науки про протеїни системи гемостазу.

Відкриваючи семінар, голова оргкомітету, директор Інституту біохімії ім. О. В. Палладіна НАН України, академік НАН України С. Комісаренко зазначив, що завдяки зусиллям учених провідних лабораторій світу сьогодні отримано дані про структуру і функції протеїнів системи гемостазу, що беруть участь у функціонуванні системи зсідання крові і фібринолізу, а також у канцерогенезі. Результати фундаментальних досліджень дали змогу розшифрувати молекулярні механізми утворення й руйнування тромбів, що супроводжують різні захворювання серцево-судинної системи та інші патології, зокрема діабет. Досягнуто значних успіхів у з'ясуванні ролі окремих компонентів системи активації плазміногену в пухлинних клітинах.

Упродовж триденного семінару українські й російські дослідники представили свої теоретичні і практичні досягнення в галузі науки про гемостаз та обговорили перспективи майбутньої співпраці. Участь у зібранні взяли близько 60 фахівців із провідних наукових установ України й Росії. Зокрема, своїми успіхами та проблемами ділилися науковці з Інституту біохімії ім. О. В. Палладіна та Інституту фізіології ім. О. О. Богомольця – Національної академії наук України; ННЦ «Інститут кардіології імені академіка М. Д. Стражеска», Національного інституту хірургії та трансплантології ім. О. О. Шалімова, Інституту гематології та трансфузіології – Національної академії медичних наук України; Московського державного університету ім. М. В. Ломоносова, Першого Московського державного університету ім. І. М. Сеченова, Північно-Західного державного медичного університету ім. І. І. Мечникова (Санкт-Петербург) та інших установ і вищих навчальних закладів двох країн.

Варто наголосити, що цей семінар презентував дослідження, які ведуться на стику двох наук – біології та медицини. Тому взаємний інтерес викликали як доповіді вчених-теоретиків, так і медиків-клініцистів.

С. Комісаренко, академік НАН та НАМН України, директор Інституту біохімії ім. О. В. Палладіна НАН України, співкерівник проекту з української сторони:

«...Дуже приємно, що ми вже багато років поспіль співпрацюємо з російськими вченими. Тому на семінарі були присутні науковці, які становлять основу головних “гравців” у цій ділянці науки – науки про гемостаз.

Більше того, активно обмінюємося вченими і користуємося спільними методами, трапляється, це ті методи, які в Україні ще “не йдуть” – російські колеги надають нам підтримку без будь-якої фінансової основи. Звісно, дуже сподіваємося на подальшу плідну співпрацю із залученням дедалі більшої кількості науковців. Плануємо зробити українсько-російські зустрічі регулярними, хоча б через кожні два роки...»

В. Ткачук, академік РАН та РАМН, декан факультету експериментальної медицини Московського державного університету ім. М. В. Ломоносова, співкерівник проекту з російської сторони:

«Перш за все, це зібрання дуже необхідне для того, щоб встановити наукові контакти, а не похвалитися досягненнями. Звісно, хотілося б мати більше досягнень як з російської, так і з української сторони. У нас є проблеми, і вони спільні. Спитаєте, чому? Та тому, що спільна школа, спільні вчителі, спільні традиції і багаторічні дружні зв'язки. Мені здається, щоб ці досягнення були вагомішими, дуже корисно працювати разом. Наука, у якій ми працюємо, а мова йде про систему зсідання крові, надзвичайно важлива.

<...> Багаторічні дружні зв'язки між ученими – це дуже важливо для науки. Насамперед тому, що передбачають довіру і розуміння. Наші напрями досліджень – не під грифом “таємно”, це не створення бомби, конкурентних, економічно важливих для держави технологій, які потім будуть продавати. Це наука, важлива для всього світу. Вона відкрита, але настільки складна система, що передбачити, де ведуться важливіші дослідження: в Україні, у Росії чи США – практично неможливо. Це той випадок, де не повинно бути одного центру керівництва, та й узагалі, не можна керувати цією наукою. Вона постійно в пошуку, багато чого ще не зрозуміло.

Сьогодні в нас немає протипоказань обмінюватися реактивами, препаратами, знаннями, аспірантами... Тому має бути людське спілкування і співпраця, особливо, коли є труднощі. Ми їх сьогодні переживаємо. Та біологічна наука відновлюється, фінансування поліпшується, світова спільнота з повагою ставиться до нашої науки і не ділить нас на росіян, українців, білорусів. Для неї – це одна наука. Насправді, так воно і є» *(Перший українсько-російський семінар «Протеїни системи гемостазу за норми і патологій людини» // Національна академія наук України (<http://www.nas.gov.ua>). – 2012. – 26.11).*